

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

DINSDAG 17 NOVEMBER 2015

Voormiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel aan de staatssecretaris voor Armoedebestrijding, Gelijke Kansen, Personen met een beperking, en Wetenschapsbeleid, belast met Grote Steden, toegevoegd aan de minister van Financiën, over "verkrachtingszaken bij mannen" (nr. 6686)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de staatssecretaris, mijn vraag gaat over een deelproblematiek die wat minder in de belangstelling staat. De officiële cijfers inzake verkrachting zijn in ons land sowieso hallucinant hoog. Daarover hebben wij het in deze commissie al vaker gehad. In 2013 werden volgens de politiestatistieken per dag gemiddeld acht klachten ingediend. Negentig procent van de slachtoffers van seksueel geweld doet echter geen aangifte. Verkrachting bevindt zich nog steeds in een taboesfeer. De reële cijfers liggen met andere woorden nog een pak hoger.

Verkrachting is per definitie een schending van de mensenrechten. Het is een verregaande aantasting van de fysieke en psychische integriteit van het slachtoffer. Het is dus belangrijk dat wij met een allesomvattend plan komen, een geheel van maatregelen om verkrachting effectief aan te pakken.

Het sensibiliseren van slachtoffers en hun aanmoedigen de stilte te doorbreken, is zeker waardevol en nodig. Dat u, mevrouw de staatssecretaris, volop werk maakt van een uitgebreid plan van aanpak is dan ook een uitstekende zaak.

Ik wil het vandaag over een deelproblematiek hebben. Hoewel vrouwen de grootste groep slachtoffers vormen – daarover valt niet te twisten – zijn ook mannen het slachtoffer van seksueel geweld. Daarover is, meen ik, nog minder bekend. Het is duidelijk dat het taboe hierover nog groter is en dat de aangifte hiervan procentueel nog veel lager ligt dan de reële cijfers.

Om die reden opende een Zweeds ziekenhuis, waarvan ik de naam niet zal proberen uit te spreken, naast zijn bestaande voorzieningen onlangs een afdeling die speciaal gericht is op mannelijke slachtoffers. Het is immers erg belangrijk mannelijke slachtoffers niet te negeren.

Elkeen die het slachtoffer van seksueel geweld is, moet kunnen rekenen op de juiste hulpverlening. Vandaar mijn vragen, mevrouw de staatssecretaris.

Werkt u ook specifiek inzake verkrachting van mannen? Op welke manier zal dit aspect meegenomen worden in uw plan van aanpak? Beschikt u over cijfermateriaal inzake mannelijke slachtoffers, of is hiernaar verder onderzoek nodig? Op welke manier wil u dit aanpakken? Ik dank u alvast voor uw antwoord.

Staatssecretaris Elke Sleurs:

Mevrouw Van Peel, zoals u zei, verkrachting komt effectief ook bij mannen voor, maar het taboe is daar nog groter, waardoor het nauwelijks naar buiten komt. De meeste slachtoffers van verkrachting zijn natuurlijk vrouwen, maar dat betekent niet dat wij een deel van de slachtoffers in de kou moeten laten staan.

Uit een studie van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen over de ervaringen rond partnergeweld, blijkt reeds dat mannen minder vaak dan vrouwen hun ervaringen met partnergeweld delen, 64,8 % van de vrouwen tegenover 39,2 % van de mannen. Wij zien daar dus een duidelijk verschil. Dat geldt des te meer voor seksueel geweld.

Men vermoedt in die studie dat dit te wijten is aan het stereotiepe beeld van mannen, die sterk moeten zijn of toch altijd genieten van seks, waardoor de drempel om hulp te zoeken of een klacht in te dienen nog veel groter is dan bij vrouwen. Er moet dus zeker ook aandacht worden besteed aan geweld dat door mannen wordt ondergaan, omdat dit vaker verborgen blijft dan bij vrouwen.

Daarom ben ik inderdaad een studie gestart, op basis van buitenlands cijfermateriaal, want zelf hebben wij dat materiaal niet, om na te gaan wat de prevalentie is van mannelijke slachtoffers van seksueel geweld, in welke omstandigheden dit gebeurt en door wie, hoe hen best te bereiken en wat hun specifieke noden qua opvang zijn. Wij zullen daarbij natuurlijk het voorbeeld van Zweden nauw betrekken. Op basis van die studie zal ik dan ook bekijken of er nog een specifiek prevalentie-onderzoek in België nodig is of dat wij ons kunnen baseren op die buitenlandse cijfergegevens. Met andere woorden, kunnen wij die cijfers extrapoleren?

In elk geval zal met dit onderzoek en met de aanbevelingen voor opvang rekening worden gehouden bij de haalbaarheidsstudie en bij het opstarten van de drie pilootprojecten van multidisciplinaire opvangcentra voor slachtoffers van seksueel geweld. Ik heb in die haalbaarheidsstudie inderdaad specifiek gevraagd om voor die multidisciplinaire centra rekening te houden met mannelijke slachtoffers en om dus na te gaan of in specifieke opvang moet worden voorzien voor mannen, in extra opleidingen of in een andere soort van psychologische hulp, opdat zowel vrouwelijke als mannelijke slachtoffers in die opvangcentra terecht zouden kunnen.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mevrouw de staatssecretaris, u staat er ondertussen om bekend te durven afwijken van de platgereden paden. Ook dit is een voorbeeld, want u durft naar subgroepen te kijken waaraan in het verleden niet altijd voldoende aandacht is gegeven. Wij mogen die problematiek toch ook niet negeren; daarom vind ik het een zeer goede zaak dat u

het meeneemt in de pilootprojecten die u zult opstarten.

Ik ben natuurlijk benieuwd naar de resultaten en naar de specifieke aandachtspunten of maatregelen. Ik neem aan dat wij hierop op een later moment terugkomen, als u met uw volledig plan van aanpak komt.

Het incident is gesloten.